

altsaa 24 udtalt sig for Krammarkebyernes Bibeholdelse og kun 13 imod. Skulde vi i dette Punkt gaa imod den kommunale Selvstyrelse? Det er her Kommunalbestyrelserne, der have udtalt sig paa Kjøbstadernes Vegne, men jeg er vis paa, at hvis selve Kjøbstadbefolkningen var bleven adspurgt om dette Forhold, vilde Udtalelserne være saaldne endnu langt mere til Gavn for Krammarkebyerne. Man siger nok, at paa Krammarkebyerne faae Kjøbstadbefolkningen en stor Mængde daarligt Løi; men det maa dog virkelig være dens egen Sag, og vi skulle dog ikke gjøre os til Formyndere for disse Folk. Man taler ogsaa om de Gjøglere, der komme til Krammarkebyerne, men jeg veed dog ikke, om de Herrer have Midler til at forhindre omreisende Gjøglere i at indfinde sig til Kreaturmarkederne, der jo fremdeles ville vedblive? Er der nogen Trang hos Folk til at se paa den Slags Ting, saa vil denne Trang, desværre maa jeg sige, altid finde en Maade, hvorpaa den kan tilfredsstilles (Winther: Var der blot ikke nogen større Synd!) Ja, min ærede Sidsmand her til Højre siger: Var der blot aldrig nogen større Synd. Nu, herom kunne nu Meningerne være delte, men i alt Fald sidde vi jo ikke her for at affstaa al Synd i Verden, thi det er en Umulighed. Saaardest Klage jo de smaa Byer, hviem især Jernbanerne og den hele nyere Udvikling vil ødelægge — og de for deres Bedkommende have vist mest Ret dertil — over, at Krammarkebyerne blive affstaaede, og det kan umulig være Andet, end at det er skadeligt for dem. Det vil være en stor Begunstigelse for dem at beholde Krammarkebyerne. Jeg kan saaledes godt forstaa, at et Flertal af Byerne erklærer sig for Krammarkebyernes Bibeholdelse. Jeg skal ogsaa anføre, at der er Folk, som ere saa uheldige endnu ikke at have Jernbane eller Seilads; de kunne f. Ex. bo 5 Mil fra nærmeste Kjøbstad. Skulde det ikke være naturligt, at der paa et saadant Sted er en Markedsplads, hvor de kunne kjøbe deres Varer, eller skulle de virkelig lade sig dominere af en lille Landsby, hvor der kun bor enkelte Gaandværkere og Handlende. Jeg kommer ogsaa til at tænke paa, at der er mangen fattig Gaandværker paa Landet, der ikke fuldt kan afsætte, hvad han kan udføre. I de Tider, han har tilovers, forarbejder han da netop saadant Løi, som han kan faae affat paa Krammarkebyerne, og jeg er forvisset om, at selv om vi affstaa dem, ville de opstaa i en ny Skikkelse; de ville maasse begynde igjen som Industriustillinger, og det vil blive ganske det Samme. Jeg kan ikke se, hvorfor vi skulle affstaa dem, saa meget mindre, som der i den Grad, som jeg har anført, har været delte Meninger om dette Punkt baade i Kjøbstadkommissionen og i selve Kjøbstaderne. Jeg kommer nu til vort Forflag under Nr. 5 til § 12. Af det ville de Herrer kunne se, at det

fler ikke er Byerne som saadanne, vi ville tillivs, hvad jeg i Dvrigt tror at have godtgjort tilstrækkelig paa anden Maade. Man kan forsone sig med den Tanke, at der ikke i den Grad er Trang til Søkerbevillinger indenfor en Afstand af 1 Mil fra nærmeste Kjøbstad, at det kan have nogen Fare at stryge den nævnte Paragraf i Næringsloven; kan det fornøje og hjælpe Byerne Noget, ser jeg ingen Grund til at negte dem det som farligt. Derfor kan man lade den Bestemmelse udgaa, at Indenrigsministeren kan bevilge Søkerhandel selv indenfor $\frac{1}{2}$ Mils Afstand. Men at der ikke maa være Handel indenfor $1\frac{1}{2}$ Mils Afstand, vil for mig være noget af det Besynderligste af Verden. Nu siger man vel, at nu, da der er gaaet saa lang Tid, efterat Næringsloven af 29de September 1857 er traaet i Kraft, maa allerede de Bevillinger, der ere nødvendige, være givne. I Anledning af denne Indvending skal jeg dog anføre et Exempel paa, hvor feilagtigt det vistnok vilde være, om man i alle Retninger fulgte Kjøbstadkommissionen — og hvorfor skulde den ikke som enhver anden Kommission have sine spage Sider —; Kjøbstadkommissionen er nemlig endogsaa gaaet saa vidt i sine Forslag, at efter det skulle ikke engang de nuværende Bevillinger kunne fornys, naar de udløbe, medens der dog her i § 12 staar, at de kunne fornys. Man siger nok, at det hele Forhold har haat tilstrækkelig Tid til at udjævne sig; men jeg vil bede ærede Medlemmer tænke paa de nye Jernbaneanlæg paa Vestkanten og paa de mange andre Jernbaneanlæg, som vi i disse Dage have beskæftiget os med. Tror man ikke, at de ville skabe ny Trang til Handels-etablissementer. Jeg kjender nogle Forholdene i Syllands Vestegne og kan saaledes nævne, at der vil blive lagt en Station ved Kjærgaard i Lønb, og det er i lige Linie ikke mere end 5 Fjerdinge-vei fra Ringkjøbing. Til dette Punkt blive flere frugtbare Sogne naturligen henviste, og skulde der ikke kunne lægges et Handels-etablisement der, eller er det Meningen, at Folk skulle drives til Ringkjøbing, en 2—3 Mil længere, og det endda i en modsat Retning end den naturlige; thi det ere vi jo dog Alle enige om, at hvis Havneanlægget ved Esbjerg virkelig faar den Betydning, som man tilsigter dermed, saa vil Handelen i det Hele pege mere Syd paa end Nord paa. I alt Fald vilde det da være aldeles unaturligt, om ikke der blev et Handels-etablisement. Jeg haaber, at den høitærede Indenrigsminister endogsaa vil modtage Vædringsforlaget under Nr. 5 med Glæde, ligesom jeg tror, at det ikke vil møde Modstand i det andet Thing. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har fallet et Vædringsforflag, som jo gaar videre, og som jeg ganske vist ikke kan stemme for. Det forekommer mig rigtignok ikke at vilde være det allerhøfligste Svar paa, hvad Kjøbstadskommissionen forlanger. Jeg vil ikke sige, at det kunde gjøre Kjøbstaderne